

ДРОГОБИЦЬКИЙ Ігор Іванович,
викладач кафедри теорії та методики
навчання Івано-Франківського
обласного інституту післядипломної
педагогічної освіти, кандидат
історичних наук, магістр богослів'я
KUL

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОНСТРУКТУ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОБУТНОСТІ В КОНТЕКСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ

Вітчизняна дійсність у домінантному вияві визначається запеклою боротьбою із російським агресором. Війна, що розпочалася *de facto* у 2014 р., із лютого 2022 р. зусиллями чільних посадовців країни-агресора перейшла у етап повномасштабного зіткнення із застосуванням усіх конвенційних типів озброєння.

Як на попередньому етапі (умовно 2014–2022 рр.), так й у часі широкомасштабних військових дій (від лютого 2022 р.), що їх спостерігаємо, зокрема, й у сьогоденні окрім власне збройної агресії невід'ємною площиною означених подій є протистояння інформаційне. Значення цього виміру можна простежити при аналізі подій ХХ ст. Водночас у сучасності з втіленням у життя доктрин гібридної війни інформаційна складова останньої набуває все більшої ваги.

Окрім іншого, такий стан обумовлюється спроможностями сучасних інформаційно-комунікаційних систем. Сьогодення російського соціуму демонструє, що наслідком їхньої роботи є процес «програмування» / «одурманення» не тільки окремих осіб, груп чи колективів, але й переважної більшості суспільства.

Результативність вдалого застосування інформаційного чинника, зокрема у вигляді ідеологем «руського міра», на жаль, підтверджується не тільки згаданими вище тенденціями розвитку російського соціуму, але й і ходом подій у межах українських суверенних кордонів, зокрема під час анексії Кримського півострова, в розгортанні сепаратистського руху на сході на півдні України у 2014 р. тощо.

До окреслених площин можна додати також і міжнародну (країни «глобального Півдня», ЄС), де завдяки вдало вибудованій інформаційній політиці довготривало утверджувалися проросійські наративи.

Одним із ключових чинників інформаційного тиску на українську суспільність зі сторони ворога є ствердження спільності національних світоглядів, архетипів культури, історичного минулого, етнічного / надетнічного походження тощо. Такий підхід реанімує одне із гасел попередньої доби про «братні народи».

Водночас конструкт спорідненої самобутності, що його розвивається російською пропагандою у рамках згаданої ідеології спирається на поверхове визначення схожості і подальше маніпуляційне їх використання.

Протидія означеному штибу ідентичності, що нав'язується зусиллями ворога у рамках інформаційного протистояння, натомість повинна, окрім іншого, включати ґрунтовне усвідомлення власної самобутності у різних площинах.

Важливим є наголошення на духовних підвалинах національного буття, що знаходять своє відображення у матеріальних проявах.

У реалізації означеного вище вектору одним із дієвих способів формування серед підростаючого покоління належного розуміння базових засад національної ідентичності є впровадження у навчальний процес курсів духовно-морального спрямування.

У навчальній роботі на базі Івано-Франківського ОШПО така робота ведеться під час курсової підготовки відповідних категорій освітян (зокрема учителів курсу «Основи християнської етики») у рамках окремих навчальних модулів.

Формування необхідності глибокого усвідомлення підвалин духовно-моральних підвалин національної окремішності та подальше їхнє утвердження в середовищі молоді є однією із заporук вдалої протидії ворожому інформаційному впливу як у сьогоденні, так і в майбутньому.

ДРУЧЕК Олена Василівна,
професор кафедри правового
забезпечення та правоохоронної
діяльності факультету забезпечення
державної безпеки Київського
інституту Національної гвардії України,
кандидат юридичних наук, доцент

ІСТОРИЧНА ТА НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЯК СКЛАДОВІ УКРАЇНЬСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Історична пам'ять нації завжди відігравала ключову роль у формуванні системи національних цінностей та національної свідомості. Особливого значення проблема змісту історичної пам'ять набуває у кризові періоди існування нації, один із яких українська нація змушена переживати у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України. Воєнно-політичні виклики, які постали перед Україною, сприяють тому, що український народ об'єднався та сформував спільну національну ідентичність, об'єднану навколо